

BESLUT

1983-09-12

11.131-158-83

Till
enligt sändlista

Fastställelse av skötselplan för Folhammars naturreservat i Andre socken

Folhammars raukområde avsattes som naturreservat den 17 december 1974. I beslutet angavs att skötselplan för området skulle upprättas. Ett förslag har upprättats och remitterats till berörda markägare, organisationer och myndigheter. Ett fåtal synpunkter har därvid framförts.

Länsstyrelsen fastställer härmed bifogad skötselplan för Folhammars naturreservat i Andre socken.

Bilaga 6 ekonomisk flerårsplan är dock undantagen från fastställelsen.

Länsstyrelsen beslutar även att föreskrifterna för reservatet med stöd av 9 § naturvårdslagen ändras varigenom markägare förpliktigas tåla att en mindre parkeringsplats för rörelsehindrade anläggs nära raukområdet.

./.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket landshövdingen Lars Westerberg beslutat och avdelningsdirektören Per Hansson varit föredragande, har även länsrådet Jan Björklund och byrådirektören Margareta Cedergren deltagit.

Lars Westerberg

Per Hansson

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET FOLHAMMAR

Skötselplanen omfattar:

1. Allmän beskrivning samt målsättning för reservatets skötsel jämte föreskrifter
 - 1.1 Data
 - 1.2 Naturförhållanden, beskrivning
 - 1.2.1 Geologi
 - 1.2.2 Vegetation
 - 1.3 Kommunikationer
 - 1.4 Serviceanordningar
 - 1.5 Föreskrifter
 - 1.6 Slitage och störningskänslighet
 - 1.7 Inventeringar m m
2. Vård och disposition av mark och vatten samt anordningar för rekreation
 - 2.1 Disposition och skötsel av mark och vatten
 - 2.1.1 Allmän målsättning
 - 2.1.2 Detaljindelning i skötselområden

- 2.2 Anordningar för rekreation och friluftsliv
 - 2.2.1 Parkeringsplats med sanitära anordningar
 - 2.2.2 Information
 - 2.2.3 Vaghållning
 - 2.2.4 Grillplatser
3. Renhållning
4. Tillsyn
5. Dokumentation
6. Revidering av skötselplanen
7. Litteratur i urval

Bilagor:

1. Fastighetsägarförteckning
2. Översiktskarta, ekonomisk karta skala 1:10 000
3. Detaljkarta
4. Karta över skötselområden
5. Kort vegetationsbeskrivning
6. Ekonomisk flerårsplan

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET FOLHAMMAR

1. Allmän beskrivning samt målsättning för naturreservatets skötsel lämte föreskrifter

1.1 Data

Avsatt som naturreservat 1974-12-17

Areal: 75 ha varav 17 ha landareal

Kommun: Gotland

Läge: Ardre socken 3 km N Ljugarn, ek karta 069 25 Vitvär

Ägare: se markägarförteckning

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägarna

Syfte med avsättningen: Området är mycket välbesökt. Skötseln skall syfta till att raukarna och berggrunden i övrigt skyddas samtidigt som området skall bibehållas attraktivt och lättillgängligt för allmänheten.

1.2 Naturförhållanden, beskrivning

Reservatet utgörs av en ca 1,8 km lång kuststräcka mellan Ljugarns badstrand och den s k Sjaustranden. Utefter drygt 600 m av sträckan finns det raukar mer eller mindre väl utbildade. Dessa når då oftast ut i vattnet och stranden består alltså av en klippstrand. Övriga strandpartier utgörs av sandblandad klapper som ställvis kan bli ganska blockig. Längst i norr är det renare sandstrand.

Ungefär i reservatets mitt finns två äldre grustäcker. De är av ringa storlek och håller på att växa igen.

Två labyrinter av sent historiskt datum finns även i reservatet.

1.2.1 Geologi

Området är geologiskt intressant främst för sina raukar och detta är även huvudskälet för reservatsbildningen. Raukarna är här ut-

bildade i Hemselagens revkalksten, vilken är rödflammig och oerhört rik på stromatoporoidéer, (kattskallar). Dessutom finns relativt talrikt med krinoidéer, koraller, bryzoer och brakio-poder. Framför allt stromatoporoidéerna och krinoidéerna fram-träder ofta mycket tydligt. Revkalken underlagras av en lagrad kalksten som främst framträder i vattenbrynet.

Raukområdet beskrivs tämligen utförligt redan i beskrivningen till den geologiska kartan av geologen Henrik Munthe (jfr litt-lista). Han delade in fältet i två delar, det norra och det södra, skilt åt av ett parti på ^{ca} 725 m där endast anlag till raukar finns i hällen. De högsta raukarna finns i det södra fältet, men de är mycket välutbildade och vackra även i den norra delen. Längst mot norr inom raukpartiet blir raukarna endast meterhöga för att mot norr helt upphöra. Huvuddelen av raukarna står helt öppet mot stranden, men det finns en del tämligen välmarkerade raukar även inne i skogen i reservatets norra hälft.

Geologiskt intressant förutom raukarna är ett parti med vackert utbildade strandgrytor precis i södra delen av det norra rauk-fältet. Berget synes här nästan helt bestå av rent kristallin kalcit vilket ger hället en vit färg. Ställvis har vågorna här slipat fram olika fossil (framför allt kattskallar) vilka då fram-träder mycket vackert i genomskärning.

Slutligen kan nämnas att några tydligt rundade revbildningar vid lugnt väder kan studeras utanför stranden söder om raukarna.

1.2.2 Vegetation

Det till ytan förhållandevis begränsade reservatsområdet uppvisar flera olika biotoper, från klapper- och klippstrand till örtrik barrblandskog.

Vegetationen i reservatets olika delar beskrivs närmare i form av en inventeringsredovisning, bilaga 5.

1.3 Kommunikationer

Från Ljugarns badplats fortsätter väg norrut förbi Vitvärs fiskeläge till reservatet.

1.4 Serviceanordningar

P-plats

Informationsskylt

Toaletter

Sopkärl

Grillplatser

1.5 Föreskrifter

Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i rätten att förfoga över reservatsområdet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- uppföra byggnad
- utföra anläggning eller framdraga luftledning
- anordna upplag utöver vad som erfordras för områdets skötsel och brukande
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - nödvändiga fridlysningstavlor och militära förbudsskyltar undantagna
- använda kemiska bekämpningsmedel
- upplåta tilläggsplats för båt annat än på de områden som på till ärendet hörande karta betecknats litt B
- upplåta mark för tältning eller uppställning av hus- och släpvagnar eller motorfordon
- jaga annat viltbråd än vildkanin under tiden 1.5 - 30.9.

Utän länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, muddra, borra, schakta, dika, dämna, dränera, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning. Täkt av släke, sand eller grus för husbehov är

dock tillåten inom en 25 meters bred zon från strandlinjen utom mellan de två på kartan redovisade tilläggsplatserna för båtar norr och söder om Folhammar

- framdraga markledning
- avverka, röja eller utföra skogskultur
- framföra motorfordon inom området annat än i samband med området brukande eller skötsel
- anordna eller upplåta mark för skjutövningar, ridning, orienteringstävlingar, varpakastning, fotboll eller dylikt.

Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående förvaltares rätt att vidtaga åtgärder för att tillgodose ändamålet med reservatet

Med stöd av 9 § naturvårdslagen förpliktas markägare att tåla att följande åtgärder vidtages inom reservatet:

- anläggande av två parkeringsplatser inom reservatet i enlighet med bifogade karta
- anläggande av strövstig genom reservatet
- uppställande och tömning av soptunnor och torrklosett samt härför erforderliga transporter
- anläggande av eldstäder samt uppläggande av vedförråd

Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen gällande allmänheten

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- göra åverkan på mark eller växtlighet
- störa djurlivet
- medföra ej kopplad hund
- göra upp eld annat än på särskilt anvisade platser
- framföra motordrivet fordon annat än på anvisade vägar
- parkera annat än på särskilt anvisade platser
- tälta eller uppställa hus- eller släpvagn
- förtöja eller dra upp båt utan markägarnas tillstånd. Sådant tillstånd får endast avse område som på till ärendet hörande karta betecknats litt B
- rida

- anordna orienteringskontroller eller snitslade spår
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning

Dessa föreskrifter gäller ej markägare eller innehavare av särskild rätt vid utnyttjandet av sin egendom eller sin särskilda rätt.

Bestämmelser enligt 7 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning

a) Syftet med vården och förvaltningen

- att för framtiden bevara områdets geologiskt särpräglade karaktär
- att bibehålla områdets attraktivitet för allmänhetens friluftsliv

b) Skötselplan

Reservatet skall skötas enligt anvisningar i skötselplan.

c) Förvaltare

Mark inom reservatet skall i naturvårdshänseende förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägaren.

Förvaltaren skall vid områdets vård och förvaltning dessutom iakttaga föreskrivet samråd med naturvårdsverket, länsstyrelsen, skötselrådet m fl.

Reservatet skall av skogsvårdsstyrelsen utmärkas i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

1.6 Slitage- och störningskänslighet

På vissa delar av stränderna samt i området kring raukarna sker en ökad förslitning p g a det ökande antalet besökande, främst badande.

I de södra delarna uppstår alltför många bilspår p g a att den glesa skogen inbjuder till terrängkörning.

1.7 Inventeringar m m

En översiktlig botanisk inventering har gjorts. Denna bifogas skötselplanen, bilaga 5.

Dessutom har de större raukarna uppmätts och fotodokumentation har gjorts. Resultaten redovisas på karta som bifogas skötselplanen, bilaga 3.

2. Vård och disposition av mark och vatten samt anordningar för rekreation

2.1 Disposition och skötsel av mark och vatten

2.1.1 Allmän målsättning

Området har sin största attraktion i de raukbildningar som finns framför allt i reservatets centrala delar. Även övriga delar, vilka utgör mer än hälften av reservatets yta, har dock stor betydelse för allmänhetens vistelse i området. Målsättningen med skötseln skall vara att såväl strand- som skogsområden skall bibehållas attraktiva och lätt tillgängliga för allmänhetens strövande. Samtidigt bör dock de förutsättningar som finns för en varlerad natur tillvaratas, så att t ex vissa tätare buskage i den södra delen sparas för fågellivets fromma.

I andra områden kan lättare röjningar och även andra skogsvårdande åtgärder bli aktuella.

2.1.2 Detaljindelning i skötselområden

Skötselområde 1

Beskrivning: Området omfattar dels hela den öppna delen med kontakt med stranden, dels diverse glesaskogspartier av barrblandskog. Dessutom består område 1 av i reservatet ingående vattenområde.

De öppna delarna har mycket sparsam vegetation.

Marken består av klapper, sandblandad klapper eller hällmark. De omfattas i vegetationsbeskrivningen av delområdena A, B, E, F och K. Förutom strandråg, sandrör och ställvis tatarsallat (*Lactuca tatarica*) finns SV, S och O om P-platsen märtorn samt längst i söder vresros.

Partierna med barrblandskog har innanför raukområdet karaktär av torräng. Skogsområdena omfattas i vegetationsbeskrivningen av områdena C, D och I.

Mål: Den öppna karaktären av strandmark skall bibehållas.

Åtgärd: För att stävja bilkörning och förhindra husvagnsuppställning inom framför allt skogsområdena (C och D) läggs som försök ut huvudstora stenar för att understryka att terrängkörning inte får ske. Stenar placeras dock endast där det är lätt att köra av från vägen.

Markförslitningen inom framför allt delen innanför raukarna bör hållas under uppsikt. Vissa erosionsbranter är under utbildande (jfr bild 3 och 15) och här kan det bli aktuellt med släntning eller liknande åtgärd. Eventuellt beslut om släntning tas av länsstyrelsen efter samråd med berörda markägare och förvaltaren. Vresrosbestånden skall hållas tillbaka så att strövande kan ske tämligen obehindrat.

Skötselområde 2

Beskrivning: Barrblandskog under igenväxning. Området har tidigare haft en mer öppen karaktär, sannolikt på gäsbete. Området domineras av tall, men innehåller partier med ganska tät granskog. Området omfattas i vegetationsbeskrivningen av delområde G.

Mål: Alt 1 Skogsmark med tät undervegetation i busk- och fältskikt för att gynna fågellivet.

Alt 2 Området återförs till öppen betesskog för att utöka de strövvänliga delarna i reservatet.

Åtgärd: Alt 1 Lätt selektiv gallring i den yngre täta tallskogen. Detta kommer att gynna kronutvecklingen samtidigt som en regenerering av busk- och fältskikt kan ske.

De partier som domineras av yngre granar gallras endast undantagsvis.

Alt 2 Om betesdrift skulle bli möjlig, får hela området gallras ur och buskvegetationen röjas bort.

Skötselområde 3

Beskrivning: Torräng med enstaka tallar och enar. Undervegetationen hålls kortsnaggad genom kaninbete. Den är artrik. Området omfattas i vegetationsbeskrivningen av delområde H.

Mål: Öppen torräng

Åtgärd: En viss tallföryngring kan iakttas. Dessa plantor rycks upp.

Såväl tall- som enbestånden skall även i framtiden hållas tillbaka så att områdets karaktär av öppen torräng bibehålls.

Skötselområde 4

Beskrivning: Barrblandskog med dominans av tall. Kruståtel dominerar i fältskiktet. Området omfattas i vegetationsbeskrivningen av delområde J.

Mål: Skogsmark

Åtgärd: Normala skogsvårdande åtgärder. Föryngring skall ske genom plockhuggning.

För alla skötselområden gäller att åtgärderna i första hand skall utföras som landskapsvårdande beredskapsarbete. Åtgärder som hänger samman med normal skogsskötsel skall bekostas av markägaren.

2.2

Anordningar för rekreation och friluftsliv

Ändamålet med reservatet är främst att bevara och visa de unika geologiska bildningar som finns i området. Detta innebär att det i princip inte skall uppföras några anläggningar för friluftslivet.

Området är emellertid mycket välbesökt och för att skona områdets olika delar från förslitning och överexploatering, skall vissa enkla anordningar få finnas. Samtidigt är det angeläget att besökarna informeras om områdets naturvärden.

2.2.1

Parkeringsplats med sanitära anordningar

P-plats finns anordnad i reservatets södra del. Den rymmer ca 20 bilar.

I anslutning till P-platsen finns sopkärl och torrklosetter. Det skall även finnas möjlighet för rörelsehindrade att parkera invid raukarna. En mindre parkeringsplats med ett par platser anläggs därför väster om körvägen vid raukområdet. På skylt anges att den enbart är avsedd för rörelsehindrade.

2.2.2 Information

Informationstavlor skall finnas vid reservatets syd- och nordgränser vid det södra raukområdet samt vid den stora parkeringsplatsen.

Vägvisning bör anordnas vid avtagsvägen inne i Ljugarns samhälle.

2.2.3 Väghållning

Gotlands kommun svarar för vägunderhållet från södra reservatsgränsen fram till den stora parkeringsplatsen.

2.2.4 Grillplatser

Uppmurade grillplatser för att motverka eldning framför allt vid raukar och inne i skogen, finns nära stranden inom det södra raukområdet. Om det uppstår behov, kan ytterligare någon grillplats få uppföras efter samråd med länsstyrelsen.

Viss åverkan har skett på närbelägen skog för att få ved. Om fortsatt åverkan är av betydande omfattning och därigenom förfullande, skall förvaltaren ombesörja ansning av skogen och/eller vedförsörjning till grillplatserna.

3. Renhållning

Området skall avstädas åtminstone en gång före sommarsäsongen. Viktigt är då bl a att alla av allmänheten uppgjorda eldstäder bortforslas. Detta för att stävja att eldning sker utanför anvisade platser.

Tömning av TC och sopbehållare skall ske med lämpliga intervaller genom förvaltarens försorg.

4. Tillsyn

Under sommarsäsongen skall tillsyn utövas av ambulerande tillsynsman, om möjligt minst en gång per vecka.

5. Dokumentation

Dokumentation har skett under skötselplanearbetet sommaren 1980 och 1982 genom att ett antal fotografier tagits samt att en översiktlig vegetationskartering genomförts.

Framtida dokumentation kan bli aktuell vid ev större skadegörelse. Fotodokumentationen förvaras på länsstyrelsens naturvårdsenhet.

6. Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller för överskådlig tid vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer, skall däremot ses över vart tionde år eller i övrigt när berörda parter anser det påkallat.

Översynen kan främst komma att beröra:

- behov av ytterligare kanalisering av besökarna för att förhindra att vissa delar av reservatet förslits.

7. Litteratur

Ekman, A 1972: Raukinventering. Länsstyrelsen i Gotlands län.
Intern stencil.

Munthe, H 1921: Sveriges raukar jämte exempel på pseudoraukar.
SGU ser C 303.

Munthe, H 1929: Beskrivning till kartbladet Katthammarsvik
(sid 82-84) SGU ser Aa 170.

Naturinventering i I-län, delen Geologi. Länsstyrelsen 1978.

Översiktsplan för Gotlandskusten, 1971.

SGU= Sveriges geologiska undersökning

1983-03-01

Fastighetsförteckning för naturreservatet Folhammar rauk-
område bildat 1974-12-17

Avd A Fastigheter

<u>Beteckning på kartan</u>	<u>Fastighetsägare, adress</u>
Kaupungs 4:1	Staten (förvaltas av Forti- fikationsförvaltn. Markbyrån) Kungsgatan 43 631 89 ESKILSTUNA

Avd B Samfälligheter

<u>Beteckning på kartan</u>	<u>Deläggande fastigheter</u>	<u>Deläggande fastigheters ägare, adress</u> - - - - -
Kaupungs s	Alsarve 3:1	Bertil Ferdinand Olofsson Barbro Lovisa Gagnfors Olofsson Alsarve, Ardre 620 16 LJUGARN
	Kaupungs 1:8	Olof Nilsson 1/4 Ekese, Ardre 620 16 LJUGARN och
Anna Amalia Nilssons db 1/2 Ekese, Ardre 620 16 LJUGARN		
Kaupungs 1:9		Knut J V Almkrantz db c/o Ericsson Åsögatan 127 I 116 24 STOCKHOLM
Kaupungs 1:11	Anna Christina Hernborg Kvarnvägen 26 132 00 SALTSJÖ-BÖO	
Kaupungs 1:21	Siegfrid Johannes Loor o h h Eugénie Riksrådsvägen 137 121 60 JOHANNESHÖV	

Post- och gatuadress

Artillerigatan 2 B
621 45 VISBY

Telefon

0498 - 103 93 Kansli, överlantmätare
0498 - 144 02 Fastighetsvärdering
0498 - 188 32 Repro

1983-03-01

<u>Beteckning</u> <u>på kartan</u>	<u>Delägande</u> <u>fastigheter</u>	<u>Delägande fastigheters</u> <u>ägare, adress</u> _ _ _ _ _	
Kaupungs s	Kaupungs 1:24	Arnold Garnström Ars Bruk, Fleringe 620 34 LÄRBRO	
	Kaupungs 1:25	Bernt Ivan Bergström Lassor, Alskog 620 16 LJUGARN	
	Kaupungs 1:26	Olof Albert Boberg o h h Ebba Elisabeth Bofride, Alskog 620 16 LJUGARN	
	Kaupungs 1:47	Arvid Johanssons db Bringsarve, Ardre 620 16 LJUGARN	
	Kaupungs 1:48		Lissie Hellström $\frac{1}{2}$ Anningåkre, Ardre 620 16 LJUGARN
			Inez Lagell $\frac{1}{2}$ Smedstorp 595 00 MJÖLBY
	Kaupungs 2:1	Signe Elisabeth Larsson Kaupungs, Ardre 620 16 LJUGARN	
	Kaupungs 4:1	Se ovan	
	Kaupungs 5:1	Evald Lindby Kaupungs, Ardre 620 16 LJUGARN	
Kaupungs 6:1		Torgny Hägg $\frac{1}{2}$ Carina Hägg $\frac{1}{2}$ Kaupungs, Ardre 620 16 LJUGARN	
Ängsarve 1:1	Rune Karl Gunnar Carlsson Ängsarve, Ardre 620 16 LJUGARN		
Kaupungs s:	Släkestrand vid Vitvärs fiskeläge samfällid för Kaupungs hemman (akt Ardre 37 b, s 1132).		
Västerby s	Alsarve 3:1	Se ovan	
	Botvalde 2:1	Arne Pettersson o h h Inga Botvalde, Ardre 620 16 LJUGARN	
	Botvalde 3:1	Se Ängsarve 1:1	

1983-03-01

<u>Beteckning</u> <u>på kartan</u>	<u>Deläggande</u> <u>fastigheter</u>	<u>Deläggande fastigheters</u> <u>ägare, adress</u> _ _ _ _ _
Västerby s	Lauritse 2:1	Allan Gustavsson o h h Britt Lauritse, Ardre 620 16 LJUGARN
	Västerby 1:14	Jan Ludvig Munthe Villavägen 288 137 00 VÄSTERHANINGE
	Västerby 1:16	Per Birger Martin Nilsson Galtungs, Burs 620 13 STANGA
	Västerby 1:17	Gotlands kommun Fastighetskontoret 621 81 VISBY
	Västerby 1:18	"
	Västerby 1:21	"
	Västerby 1:22	"
	Västerby 1:23	John Torsten Ahlbin Västerby, Ardre 620 16 LJUGARN
	Västerby 1:25	Stig Andersson Bringsarve, Ardre 620 16 LJUGARN
	Västerby 1:29	Se Västerby 1:17
	Västerby 1:30	"
	Västerby 1:32	"
	Västerby 1:34	Arnold Eriksson Västerby, Ardre 620 16 LJUGARN
	Västerby 1:36	Allan Botvalde Botvalde, Ardre 620 16 LJUGARN
	Västerby 1:37	Se Västerby 1:25
	Västerby 1:38	Gösta Boman Sikvägen 33, III 135 41 TYRESÖ
	Västerby 1:39	Se Västerby 1:34
	Västerby 1:41	Evald Lindby o h h Hellen Kaupungs, Ardre 620 16 LJUGARN

1983-03-01

<u>Beteckning</u> <u>på_kartan</u>	<u>Delägande</u> <u>fastigheter</u>	<u>Delägande fastigheters</u> <u>ägare, adress</u> _ _ _ _ _
Västerby s	Västerby 1:47	Karl-Olof Pettersson Västerby, Ardre 620 16 LJUGARN
	Västerby 2:1	Se Västerby 1:23
	Ängsarve 1:1	Se ovan

Västerby s: Släkestrand vi Folhammar samfällid för Västerby hemman (akt Ardre 37 b, s 1135).

Väg

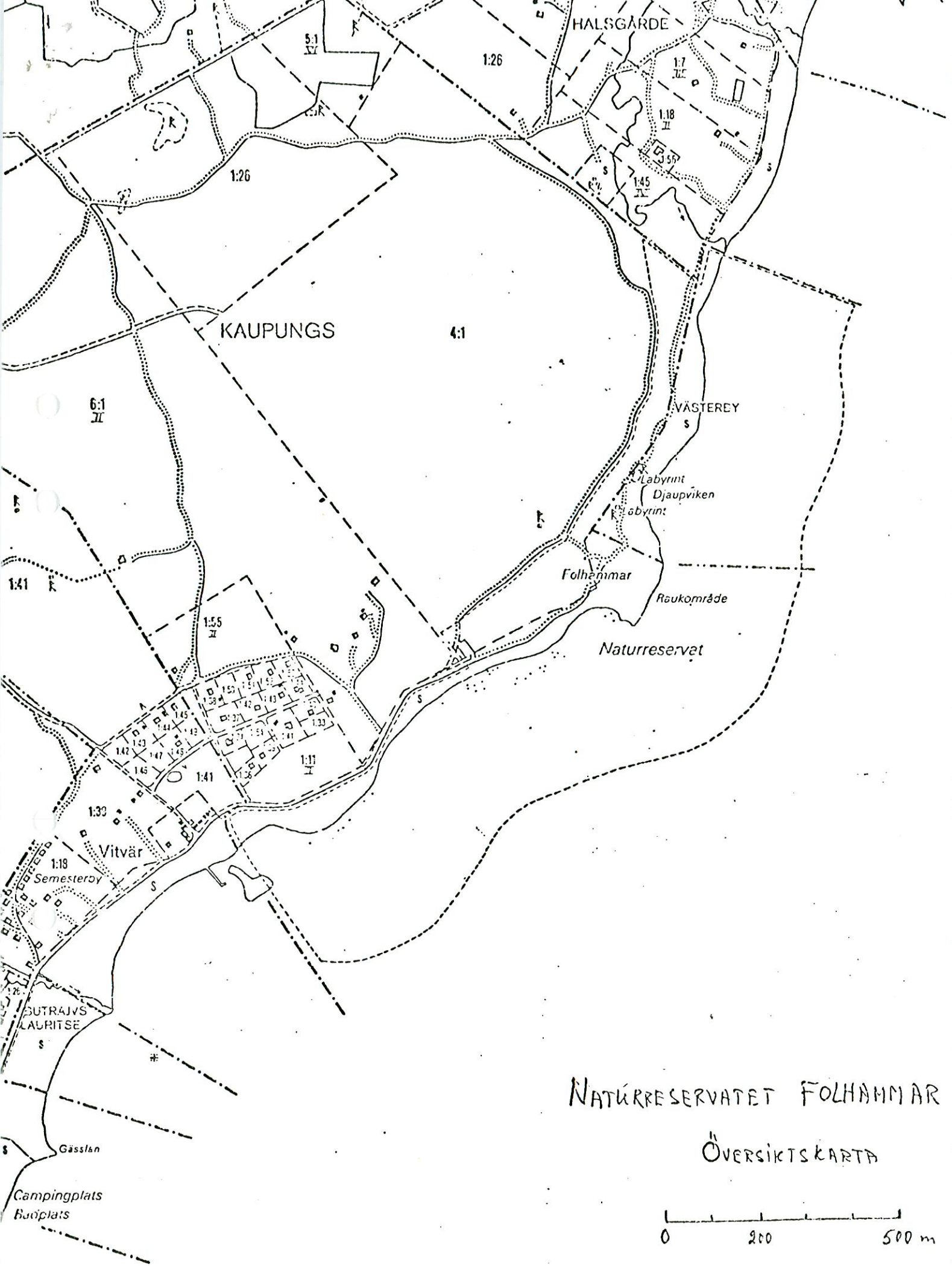
Ardre sockens skifteslag
c/o Evald Lindby
Kaupungs, Ardre
620 16 LJUGARN

Väg för släkekörningen längs med sjöstranden och vidare till Petsarvevägen samfällid för Ardre sockens skifteslag (akt Ardre 37 b, s 1100).

I tjänsten

Bengt Arwidsson
lantmätare

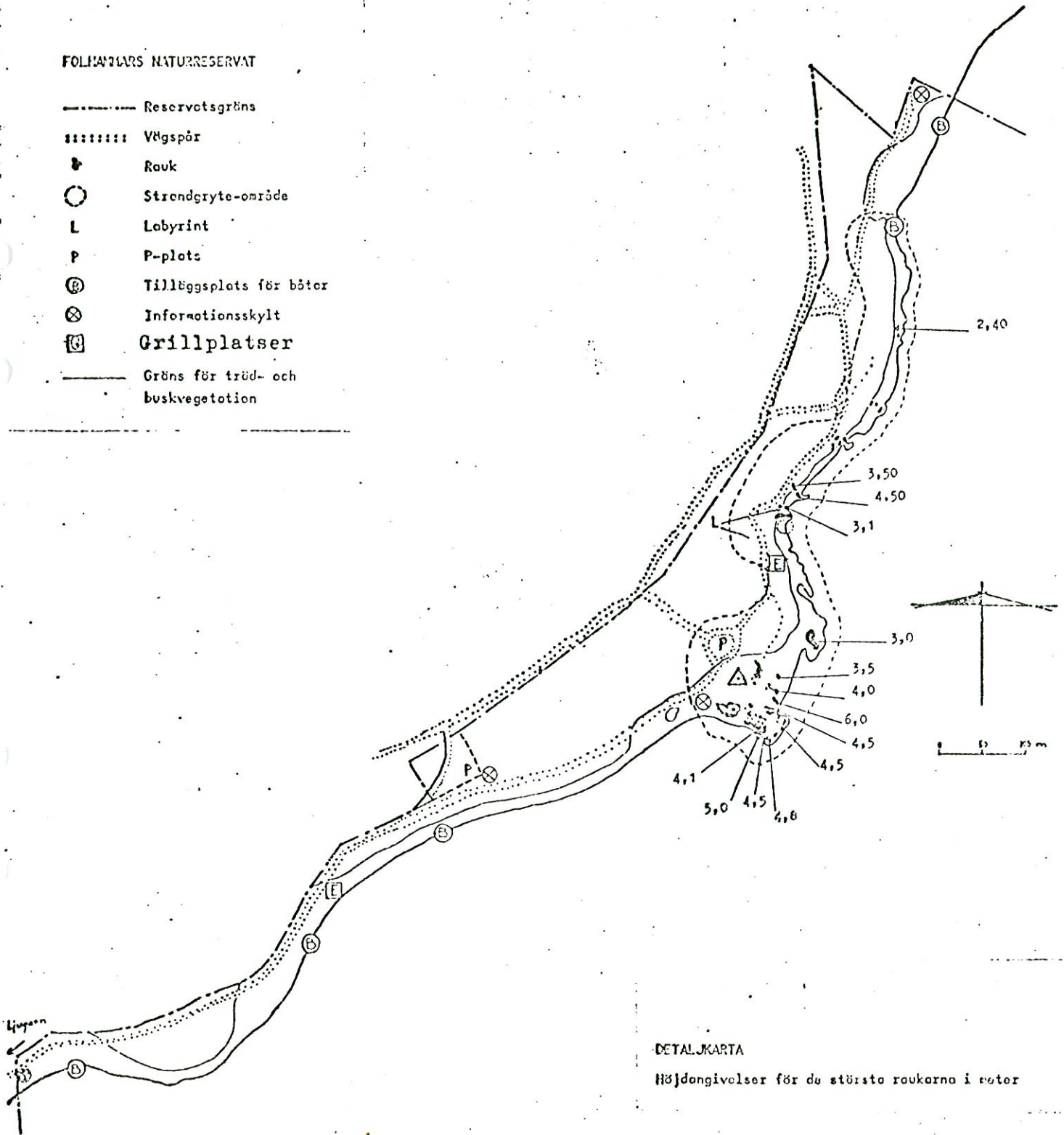
NATURRESERVATET FOLHAMMAR

ÖVERSIKTSKARTA

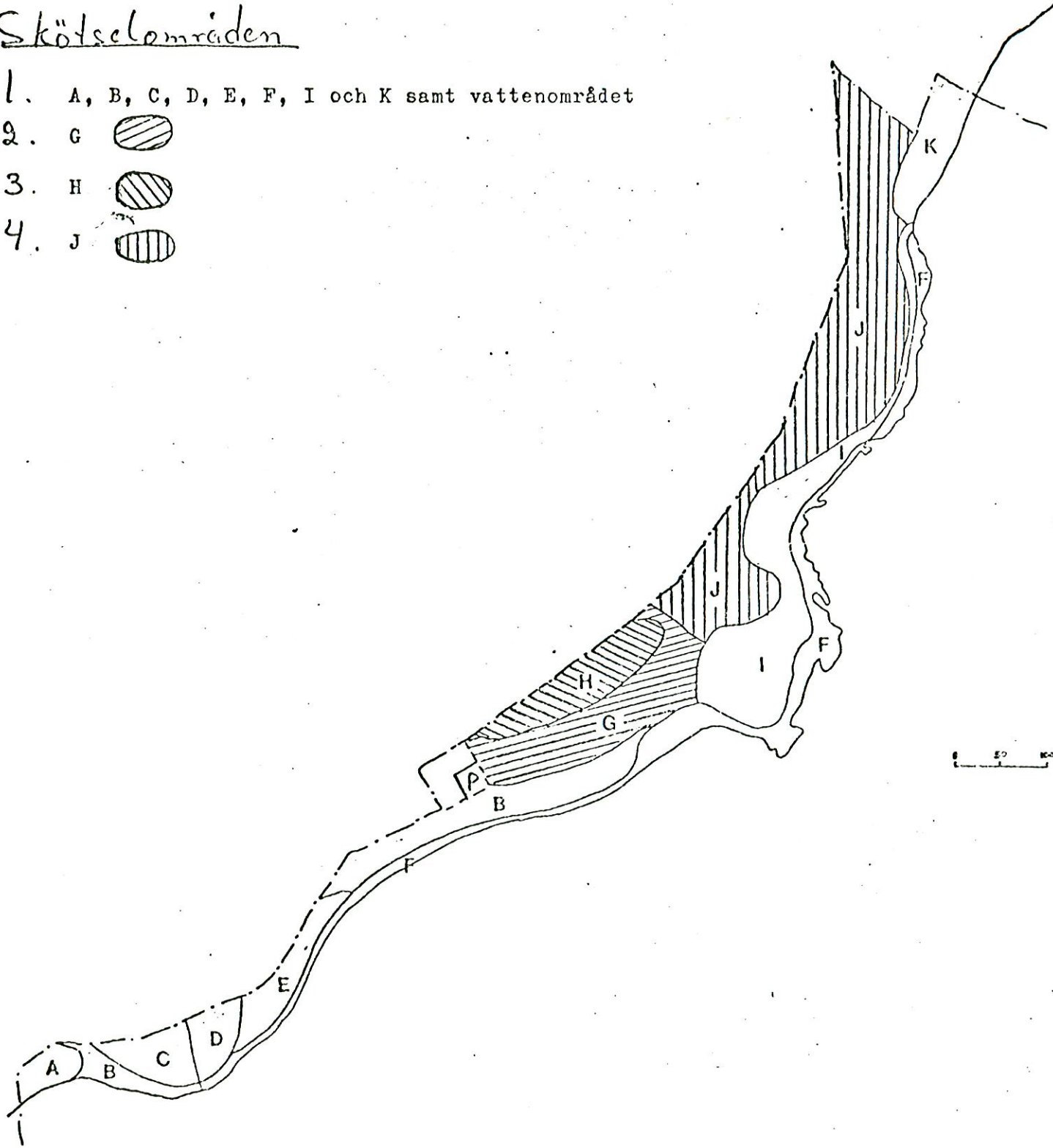
FOLHATTARS NATURRESERVAT

- Reservatsgräns
- ⋮⋮⋮⋮⋮⋮ Vägspår
- ♣ Rauk
- Stredgryte-område
- L Labyrint
- P P-plats
- Ⓟ Tilläggsplats för båtar
- ⊗ Informationsskylt
- Ⓜ Grillplatser
- Gräns för träd- och buskvegetation

Skötselområden

- 1. A, B, C, D, E, F, I och K samt vattenområdet
- 2. G
- 3. H
- 4. J

Kort vegetationsbeskrivning av Folhammars naturreservat

S 0 Borgegård

Vegetationen inom Folhammars naturreservat karaktäriseras i sina olika delar av klapperstrand, strandängar av torrängskaraktär, örtrika barrblandskogar och torrängar. Nedan följer en kortfattad beskrivning av de olika vegetationstyperna. Delområdenas utbredning framgår av karta bilaga nr 4

Område A uppvisar klapperstrand med inslag av sand. Inom området finns spridda buskage av vresros. Fältskiktet domineras av sandrör, kvickrot och ängshavre. Dessutom förekommer gulmåra, backtimjan och tatarsallat.

Område B kännetecknas av klapper med sparsam vegetation, bestående av gulmåra och blåeld.

Område C. Trädskiktet domineras av tall och dessutom förekommer vårtbjörk. I buskskiktet finns rönn och flera videarter. Fältskiktet domineras av mjölon och ängskovall. Rödsvingel, fårsvingel och gulmåra förekommer även.

Område D består av en örtrik barrblandskog på sand med gran som dominerande inslag i trädskiktet. Dessutom förekommer tall. I buskskiktet växer rönn och ek. Fältskiktet domineras av kruståtel. För övrigt finns mjölon, smultron, blåhallon, ängskovall, äkta johannesört, blåklocka, morot, solvända, rödklöver, vädtklint, rölleka, blodrot, fältmalört, rödkämpar, rödklöver, blåeld, oxtunga, gråbinka, ängshavre, rödsvingel och ängsgröe. Stora mängder tatarsallat växer dessutom i en bård utefter strandlinjen.

Område E utgörs av öppen torräng på sandmark. I sanden finns inslag av klapper.

På stranden finns reservatets största bestånd av martorn.

Spridda enbuskar finns innanför slänten mot stranden.

I fältskiktet syns arter som: gulmåra, backtimjan, femfingerört, rödklint, skräppa, strandkål, tatarsallat och strandråg.

Område F omfattar större delen av stranden upp till stormstrandlinjen och består av klapper. Vegetationen är mycket sparsam. Martorn växer inom ett område SV, S och Ö om parkeringsplatsen.

Område G och J består av barrskog med dominans av tall och inslag av gran och enstaka vårtbjörkar. Buskskiktet hyser rönn, slån, skogskornell, en och nyponros. Kruståtel dominerar i fältskiktet. Risen representeras av blåbär och ljung. För övrigt förekommer bl a ängskovall, ekorrbär, skogsfibbla, stor blåklocka, blåsippa, vitmåra, gulmåra, smultron, äkta johannesört, blåhallon, bergslok, lundskäfting, brunven, vårbrodd och fårsvingel.

Område H och I. Torräng med enstaka tallar. Vegetationen hålls kortsnaggad genom kaninbete. Fältskiktet är artrikt och domineras inte av några enskilda arter. Inom områdena förekommer bl a

nagelört	gråfibbla	gåsört
stenkrassing	getväppling	smultron
gulmåra	fältmalört	backglim
blåklocka	blåeld	färgmåra
tulkört	klibbarv	käringtand
vit fetknopp	rödkämpar	fårsvingel
brudbröd	vildlin	brunven
solvända	stor fetknopp	älvväxing
blodnäva	knutnarv	ängshavre
axveronika	maskros	rödsvingel
backtimjan	gul fetknopp	grusslok

Område K. Strandäng på sand i reservatets norra del. Träd- och buskskikt saknas. I områdets nordligaste del avgränsas reservatet av ett dike i vilket videbuskage växer. Fältskiktet domineras av strandråg i en bård utefter stranden. Sandrör, sandstarr, saltarv, marviol och tatarsallat är också vanliga i denna zon. För övrigt samdomineras sandplanet av backtimjan, gulmåra, fältsippa och rödsvingel. Övriga vanliga arter är revfingerört, vädtklint, skatnäva, vit fetknopp, femfingerört, rödkämpar, bergsyra, rödven och kamäxing.

Ekonomisk flerårsplan

Objekt: Folhammar

Kommun: Gotland

Län: Gotland

Sammanställning av kostnader och intäkter

Rubrik	1983/84		1984/85		1985/86		1986/87		1987/88		1988/89	
	Dags- verk	Kro- nor	Dags- verk	Kro- nor	Dags- verk	Kro- nor	Dags- verk	Kro- nor	Dags- verk	Kro- nor	Dags- verk	Kro- nor
<u>Kostnader</u>												
<u>Skötsel:</u>												
(mark-, vatten-, ve- getations- och biotop- vård)			Stenutläggning 2 000									
<u>Friluftsan- ordningar:</u>												
Investering												
Underhåll												
Drift:												
<u>Byggnader:</u>												
Investering												
Underhåll												
<u>Inventarier:</u>												
Investering												
Underhåll												
<u>Renhållning:</u>												
(ej invest. kostn.)		1 500		1 500		1 500		1 500		1 500		1 500
<u>Tillsyn:</u>		3 000		3 000		3 000		3 000		3 000		3 000
<u>Information:</u>								1 000				
<u>Administra- tion:</u>		500		500		500		500		500		500
<u>Intäkter</u>												
Summa		5 000		7 000		5 000		6 000		5 000		5 000